

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum IV. Decretalium, per viginti, & unum Titulos distributum, De Sponsalibus, Et Matrimoniis, eorumque impedimentis, ac dispensationibus,

...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1702

§. III. An, & quousque affinitas dirimat matrimonium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73058](#)

quidem in eodem gradu, quo ipsi sanguine juncti sunt; & vicissim consanguineos mulieris in linea recta, in hac linea pariter esse affines viri, qui eam carnaliter cognovit; & similiter in eodem gradu, in quo mulieri sanguine juncti sunt. Idem tendunt est de linea collaterali, tam æquali, quam inæquali; & cæteris gradibus. Hinc Titius, cuius sororem in uxorem habet Caius, est Cajo affinis in primo; Filia Titij in secundo; neptis Titij in tertio: propnepitis in quarto gradu, & linea transversali; quia in eodem gradu & linea Titius (ac ejus descendentes) sunt consanguinei uxoris Caij.

1227. Præterea not. arborem affinitatis proportionaliter ad arborem consanguinitatis, nihil aliud est, quam seriem, seu ordinem personarum, se attinentium ratione carnalis copula cum consanguineo, vel consanguinea alterius, distinctum pariter per lineas, & gradus, statuto pariter stipite, ut dictum est supra. Quoniam vero affinitatis origo, seu radix proxima illius, est carnalis copula viri & feminæ (ex hac enim fit, quod vir, qui per copulam fit una caro cum muliere, & haec vicissim cum illo, attingat sanguinem ejus, ac ob id cum consanguineis ejus affinitatem contrahat) ideo in arbore affinitatis pro stipite collocandi sunt conjuges, seu vir & mulier, qui inter se carnalem copulam habuerunt, & sub hoc ex una parte ponuntur consanguinei viri, & altera consanguinei Caje; nam quo gradu aliquis est consanguineus Titio, eodem erit affinis Caje, ut dictum est, & vicissim. Ex hoc notandum, quod vir, & femina, inter quos copula carnalis intercessit, non sint affines, sed stipes, ut dixi, aut truncus, seu radix, & origo, unde sumitur, & oritur tota ratio, & series affinitatis; ita Dicastro. *de Matrim. d. 10. n. 348.*

§. III.

An, & quousque affinitas dirimat matrimonium.

1228. Quæstio est. 1. an affinitas tam legitima, quam illegitima dirimat matrimonium? 2. affirmative; primum habetur. *c. Ex literis 1. h. t. ubi separatur matrimonium viri cujusdam cum vidua, ipso quarto gradu affini, propterea, quod ejus consan-*

guineum in quarto gradu magis habuit primo connubio; colligitur ex illis verbis: *si per testes circumspetatos, omni exceptione maiores, inveneris, quod primus vir superstititem quartogradu consanguinitatis attingit, non differas divorti sententiam promulgare, aequo enim (ut canes dicunt) abstinentiam est a consanguineis uxoris, ut propriis. Sic Alexander III.*

Quæstio est 2. quousque affinitas se extendat? 3. quod jure antiquo affinitas tam legitima, quam illegitima porrigebat usque ad septimum gradum, sicut consanguinitas c. 1. c. nullum. c. æqualiter. 35. q. 3. hodie tamen legitima extendat se folium ad quartum, juxta cit. c. non debet. 8. b. t. & illegitima ad secundum gradum inclusivè, juxta Trid. sess. 2. 4. de Reform. matr. c. 4. ibi: *sancta Synodus, gravissima de causis adducta, impedimentum, quod propter affinitatem ex fornicatione contractam inducitur, & matrimonium postea factum dirimit, ad eos tantum, qui in primo, & secundo gradu conjugantur, restringit; in ulterioribus vero gradibus statuit, hujusmodi affinitatem matrimonium postea contractum non dirimere.*

Ex hoc colliges, matrimonium inter fornicarium, & consanguineos fornicari vel econtra inter consanguineos hujus cum illo, validè, licetque contrahi in tertio, vel ulteriori gradu; quia etiæ affinitas in re sit; etiam in reliquis ultra secundum gradibus; non est tamen juridice seu quod ad effectus juris, & vim impediendi matrimonium contrahendum, vel dicimendi contractum. Et hoc eodem modo intelligendum est de affinitate ex quacunque copula illicita consummata, qualis est adulterina, incestuosa, vi etiam, & cum invitata, ebria, stulta, vel dormiente commissa; nam licet etiam ex tali copula naturaliter oriatur affinitas, ut dicimus infra; vim tamen dirimendi habet solum ad gradum secundum inclusivè, ut constat ex Tridentino. Dixi, *consummatâ, nimis enim eâ, per quam vir, & femina fiant una caro, prout colligitur ex c. Fraternitati. 1. Q. si una caro fiant. 35. q. 10. adeoque talis, quæ per se sufficiat ad generationem prolis, qualis ea tantum est, in qua semen virile recipitur intra naturale vas mulieris, prout habetur c. Lex Divine. 27. q. 2. c.* Extrahit.

Extraordinaria. 35. q. 3. juncta gloss. v.
eodem esto ad hoc probabiliter etiam te-
quiratur feminatio feminæ, ut dictum
est.

§. IV.

Quo jure affinitas dirimat matri-
monium.

Matrimonium inter affines, in primo
gradu, linea rectæ, est jure naturæ irri-
tum, loquendo de affinitate legitima (ni-
mirum ex copula *conjugali*) v.g. inter vi-
tricam, & privignam; inter Novercam,
& privigium, docet Covarr. in 4. *decreto*.

p. 2. c. 6. d. 10. n. 8. Sylvester, Coninch,
Tannerus, Layman, & alij, quos citat, &
sequitur Pithing h. t. n. 32. sed contrari-
um probabilius est, ut tener D. Thomas.

2. 2. q. 154. a. 9. ad. 3. Sanchez l. 7. d. 66.

n. 7. Pontius hic l. 7. c. 34. n. 5. Castropol.

n. 29. d. 4. p. 8. n. 12. & alij, quos citat, &

sequitur Dicastillo. Nam ex tali affinitate
non nascitur *ulla naturalis superioritas*,
cujus reverentiæ, spectato lumine natura-
li, usus matrimonij non licet. Ea enim

fundatur in hoc, quod unus sit *naturæ*,
seu naturale *principium per se alterius*, ut

diximus n. 1208. id, quod non est inter
affines. Confirmari potest ex his, quæ
adducit Gonzalez in c. 1. h. t. a. n. 9. ubi

at. 1. c. de *incepsis*. 35. q. 3. præcipi, etiam

matrimonia inter affines *primi gradus*,
ante illam prohibitionem contracta, dissol-
vantur; loquitur autem exprestè de casu,

si quis novercam duxerit, aut *privignæ*

misceatur; & in Concilio Aurelian. 3. can.

30. ne matrimonia *hujusmodi* in infidelitate
contracta, post baptismum separan-

tur; hoc autem fieri non potuisset, si jure

naturæ talia matrimonia fuissent irrita. Ac-

cedunt plura exempla facti, ex historia

facta, & profana, quæ allegat ibidem;

que sane suadent ejusmodi connubia jure

gentium, aut naturæ non fuisse illicita.

Ex hoc colliges matrimonia affinium à

fortiori nec in gradibus infra primum li-

nea rectæ; nec in primo, & anterioribus

lineæ collateralis, jure naturæ dirimi;

tum quia id nec præstat consanguinitatis à

n. 198. nec affinitas in primo gradu linea

rectæ ex n. 1228. 3. quia ut notat Dica-

stillo cit. d. 7. n. 374. cum pluribus alijs,

Pontifex in primo gradu affinitatis linea

transversa non semel dispensavit, præci-

pius.

Et hoc procedit æquè de

affinitate ex copula conjugali, quam ex

illicita; quia revera vir, & mulier per

copulam licitam non magis sunt una ca-

ro, quam per illicitam; sed propter hoc

non nascitur affinitas in primo, *jure na-*

turali; ergo nec in secundo; ita Rebel-

lus l. 3. q. 15. *conclusionem*. 2.

Dicendum præterea, matrimonia affi-

nium, in gradu prohibito, nec jure di-

vino naturali, nec positivo esse irrita: pri-

ma pars est ex priori numero; Secunda pars ex eo, qui non est ullus scripture

textus, quo id prohibetur; ea enim,

quæ adducuntur ex *Levitici* 8. evançata

funt per legem gratiæ, ut dictum est alibi;

& constabit amplius ex dicendis infra de

dispensatione in hoc impedimento: nec

obstat, quod Pontifex in c. *gaudemus*, de

divortijs, dicat, conversos ad fidem, qui in

secundo, vel anterioribus gradibus contra-

xerunt, non esse separandos; ergo vide-

tur supponere, separandos esse, qui con-

traxerunt in primo, consequenter tale

matrimonium fore nullum jure naturali,

saltem positivo divino; quia jure Ecclesi-

astico non tenebant ante conversionem.

Et ideo Pontifex requisitus ad dispensan-

dum in primo gradu consanguinitatis,

nunquam voluit dispensare. Hanc sen-

tentiam probabilem censet Perez de ma-

trimonio d. 28. s. 5. n. 4. sed ex illo textu

intentum non probatur; cum aliud non

contineat, quam responsum ad id, quod

à Pontifice querebatur, nimurum, an, qui

ante conversionem contraxerunt matrimo-

nium in secundo, tertio, vel quarto gradu

consanguinitatis, post conversionem se-

parandi sint? & ad hoc respondit negati-

vè. De primo autem, sicut nihil fuit qua-

suum, ita nihil etiam ibidem fuit deci-

sum; sic Dicastillo cit. d. 7. n. 223. Diana

p. 4. tr. 4. resol. 70. cum D. Thoma. 2. 2.

q. 154. a. 9. ad. 3.

Dices tamen: Joannes Baptista Marci 1235,

reprehendit Herodem eò, quod duxi-

set fui fratri Philippi uxorem; & tamen

Herodes fuit gentilis, nec tenebatur lege

divinâ, quâ id *Levit.* 18. prohibitum erat;

tenebatur ergo lege naturali, l. 2. di-

vinâ positiva. & ideo illum fuisse repre-

hensum,